





ស្បែរភៅណែនាំសម្រាប់អ្នកសម្របសម្រុលស្តីពី

យុវវ័យ និងអាហារូបត្ថម្ភ សម្រាប់យុវវ័យដែលសិក្សានៅតាម មណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ

# គោលបំណងនៃការផ្យប់ចំស្យេវីនៅ

សៀវភៅនេះបានរៀបរៀងឡើងដោយមានការដកស្រង់ព័ត៌មានជំនួយពីឯកសារនានាស្ដីអំពី អាហារូបត្ថម្ភសម្រាប់យុវវ័យ ពីឯកសារអង្គការសុខភាពពិភពលោក (World Health Organization) អង្គការស្បៀងនិងកសិកម្មសហប្រជាជាតិ (Food and Agriculture Organization of The United Nation) រួមជាមួយនឹងបទពិសោធន៍ និងការអនុវត្តការអប់រំស្ដីពីគោលគំនិតផ្លូវភេទគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ដែលរួមបញ្ចូលអាហារូបត្ថម្ភសម្រាប់យុវវ័យ ដែលបានអនុវត្តដោយអង្គកាដៃគូរបស់អង្គការ ភ្លែនអន្តរជាតិកម្ពុជា ចាប់ពីឆ្នាំ២០១៥ កន្លងមក។

សៀវភៅនេះមានគោលបំណងសម្រាប់បណ្តុះបណ្តាលដល់បុគ្គលិកស្ថាប័ន និងអង្គការដៃគូ ដែលអនុវត្តគម្រោងជាមួយអង្គការភ្លែនអន្តរជាតិកម្ពុជា និងមានតូនាទីផ្តល់បន្តទៅដល់មនុស្ស ជំទង់ យុវជន យុវនារី ដែលមានអាយុ ១០ ដល់ ២៤ឆ្នាំ នៅតាមសហគមន៍ នៅមណ្ឌល បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវ: នូវព័ត៌មាន ចំណេះដឹង ជំនាញអំពីអាហារូបត្ថម្ភសម្រាប់មនុស្សជំទង់ និងយុវវ័យ ដែលផ្តល់ជាប្រយោជន៍ពេលបច្ចុប្បន្នសម្រាប់ការសិក្សា ការលូតលាស់ និងមាន សុខភាពល្អ និងអនាគតទាក់ទងនឹងសុខភាពបន្តពូជដល់មនុស្សជំទង់ និងយុវវ័យតាមរយៈ ការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវស្ថានភាពអាហារូបត្ថម្ភ។ សៀវភៅណែនាំក្នុងការសម្របសម្រួលនេះ ត្រូវបានសម្រលឲ្យមានការផ្តល់ព័ត៌មានខ្លីៗងាយយល់ និងចាំបាច់សម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល ក្នុងការចែករំលែកព័ត៌មានអាហារូបត្ថម្ភដល់មនុស្សជំទង់ និងយុវវ័យ។

យើងខ្ញុំក៏សូមស្វាគមន៍ផងដែរនូវមតិយោបល់ គំនិតចូលរួមសម្រាប់ការកែលម្អឲ្យមាន ភាពប្រសើរឡើង ទាំងខ្លឹមសារ វិធីសាស្ត្របង្រៀនផងដែរ ហើយសៀវភៅនេះក៏នឹងមានការ រៀបចំកែសម្រល់ឡើងវិញ ក្រោយពីការអនុវត្តនៅតាមសហគមន៍ និងមជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះ បណ្តាលវិជ្ជាជីវ:។

> ជ្រួ. ឈ្ងួន វឌ្ឍនា សារៈគឺសារ១រៈ១គ

- Albus

អ្នកជំនាញកម្មវិធីសុខភាពនៃអង្គការភ្លែនអន្តរជាតិកម្ពុជា

# ការណែនាំក្នុងការសម្របសម្រួល

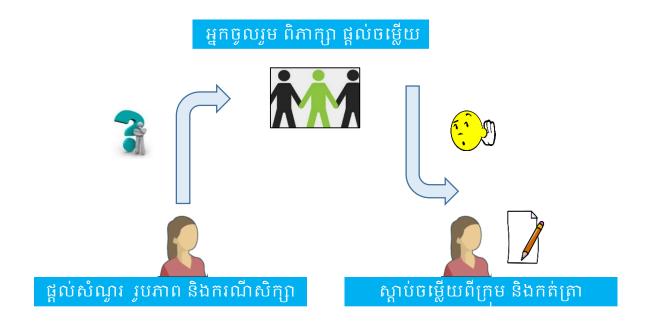
ការដឹកនាំពិភាក្សារវាងអ្នកសម្របសម្រួល ជាមួយមនុស្សជំទង់ និងយុវជន យុវនារីអំពី ចំណេះដឹង និងជំនាញទាក់ទងនឹងអាហារូបត្ថម្ភ អាចអនុវត្តបានសម្រាប់ក្រុមតូចៗ ដែលមាន គ្នាចំនូនពី ១៥ ដល់ ២០នាក់ ដែលក្រុមទាំងមូលអាចជាបុរសទាំងអស់ ឬ ស្ត្រីទាំងអស់ ឬ សម្រាប់អប់រំរវាងបុគ្គល និងបុគ្គល។ សម្រាប់ក្រុមមានគ្នាច្រើនលើស ២០នាក់ អ្នកសម្រប សម្រាប់អប់រំរវាងបុគ្គល និងបុគ្គល។ សម្រាប់ក្រុមមានគ្នាច្រើនលើស ២០នាក់ អ្នកសម្រប សម្រាប់អូលអាចមានគ្នា ២នាក់ សម្រាប់ជួយសម្របសម្រួលការពិភាក្សានៅតាមភូមិ និងកន្លែង ដែលរៀបចំសម្រាប់ការអប់រំ។ មេរៀនសរុបចំណាយពេលប្រហែល ៣ ទៅ ៤ម៉ោង សម្រាប់ ការរៀនសូត្រតែ ១វគ្គ ប៉ុន្តែអាចបំបែកច្រើនវគ្គបានផងដែរ អាស្រ័យស្ថានភាពតម្រូវសម្រាប់ ក្រុម និងបុគ្គល ហើយអាចប្រើពេលសង្ខេបមកត្រឹម ១ម៉ោង៣០នាទី ទៅ ២ម៉ោង ប៉ុណ្ណោះក្នុង ១វគ្គ។

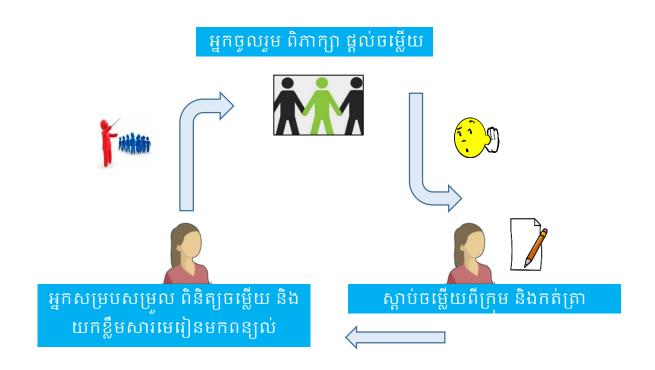
មុននឹងរៀបចំពិភាក្សាក្រុមតូច ឬ បុគ្គលក្ដី អ្នកសម្របសម្រូលគូរពិនិត្យមើលវិធីសាស្ត្រ សម្រាប់ពិភាក្សា ខ្លឹមសារមេវៀន និងពិនិត្យរូបភាពដែលនឹងយកទៅប្រើប្រាស់ក្នុងការពិភាក្សា ជាមួយក្រុមមនុស្សជំទង់ និងយុវជន យុវនារី ដើម្បីទទួលបាននូវការត្រៀមរួចរាល់ក្នុងជំហាន នៃការពិភាក្សា និងអប់រំ។ ការហ្វឹកហ្វឺនទៀងទាត់មួយរយៈនឹងជួយឲ្យអ្នកសម្របសម្រូល បង្កើននូវការចងចាំរបៀបសម្របសម្រូល និងបន្ថយការអាន និងរៀបចំជាមុនបានល្អក្នុងពេល កំណត់មួយក្នុងការអប់រំ។

# មាតិកា

9.	វិធីសាស្ត្រសង្ខេបសម្រាប់ជំហានក្នុងការសម្របសម្រួល	ď
២.	ហេតុអ្វីបានជាយុវវ័យត្រូវយល់ដឹងអំពីអាហារូបត្ថម្ភ	ផ្ត
៣.	ក្រុមអាហារទាំង ១០ ដែលផ្តល់ថាមពល សាច់ប្រុតេអ៊ីន និងមីក្រុសារធាតុ ···	៧
	៣.១ ក្រុមអាហារទាំង១០	៧
	៣.២ សារធាតុចិញ្ចឹម ថាមពល សាច់ ប្រ្វុតេអ៊ីន និងមីក្រុសារធាតុដែល	
	ផ្តល់ពីក្រុមអាហារទាំង ១០	90
	៣.៣ បរិមាណថាមពល ជីវជាតិចិញ្ចឹម ប្រូតេអ៊ីន	
	ដែលយុវវ័យត្រូវការប្រចាំថ្ងៃ	១៥
៤.	ការបរិភោគអាហារមិនបានគ្រប់គ្រាន់ និងផលវិបាក	្រ០
	៤.១ ការបរិភោគអាហារមិនគ្រប់គ្រាន់របស់យុវវ័យ	្រ០
	៤.២ កង្វះគ្រាប់ឈាមក្រហម និងយុវវ័យ	២២
	៤.៣ កង្វះកាល់ស្យូម និងយុវវ័យ	្រ៤
៤.	ទំនាក់ទំនងរវាងការបរិភោគអាហារ និងសុខភាពបន្តព្វជ	<u> </u>
	៥.១ ផលល្អទាក់ទងនឹងអាហារូបត្ថម្ភគ្រប់គ្រាន់ និងសុខភាពបន្តពូជ	្រ ៤
	៥.២ ផលមិនល្អទាក់ទងនឹងអាហារូបត្ថម្ភមិនបានគ្រប់គ្រាន់	
	និងសុខភាពបន្តពូជ	២៧
៦.	ការតាមដានស្ថានភាពអាហារូបត្ថម្ភសម្រាប់យុវវ័យ	៣០
	៦.១ ការវាស់សន្ទស្សន៍មាឌ	៣០
	៦.២ ការតាមដានស្ថានភាពអាហារូបត្ថម្ភសម្រាប់យុវវ័យ ១០ ដល់ ១៩ឆ្នាំ	៣២
	៦.៣ ការតាមដានស្ថានភាពអាហារូបត្ថម្ភសម្រាប់យុវវ័យពី ២០ឆ្នាំ	៣៣

# ១. វិធីសាស្ត្រសង្ខេបសម្រាប់ជំហានក្នុងការសម្របសម្រួល





# ជំហានក្នុងការសម្របសម្រូលរួមមាន៖

- ក. អ្នកសម្របសម្រួលផ្ដល់ជាសំណួរ ជារូបភាព ដល់ក្រុមតូចៗសម្រាប់ការពិភាក្សា
- ខ. ទុកពេលឲ្យអ្នកចូលរួមពិនិត្យមើលសំណួរ រូបភាព និងពិភាក្សារកចម្លើយ
- គ. សូរក្រុមតូចនីមួយៗ ដើម្បីផ្តល់ចម្លើយចូលរួម កត់ត្រាចំណាំចម្លើយចូលរួម
- ឃ. ពិនិត្យមើលចម្លើយចូលរួមទាំងអស់ និងប្រៀបធៀបនឹងខ្លឹមសារមេរៀន
- ង. ផ្តល់ចម្លើយ និងការកែតម្រូវផ្នែកលើខ្លឹមសារមេរៀន បន្ថែមឧទាហរណ៍ខ្លះ ប្រសិនបើ មានទាក់ទងនឹងចម្លើយ (ដោយការនិយាយប្រាប់ ព្រមទាំងបង្ហាញរូបភាពជាដើម)
- ច. សង្ខេប និងផ្តល់សារគន្លឹះសម្រាប់ឲ្យអ្នកចូលរួមចងចាំ។

# ២. ហេតុអ្វីបានជាឃុវវ័យត្រូវឃល់ដឹងអំពីអាហារូបត្ថម្ន

#### រយៈពេល ១០នាទី

#### គោលបំណង

មនុស្សជំទង់ និងយុវវ័យនឹងយល់ ហើយអាចប្រាប់បានអំពីហេតុផលដែលត្រូវដឹងអំពី អាហារូបត្ថម្ភ និងសារៈសំខាន់នៃអាហារូបត្ថម្ភនៅក្នុងវ័យនេះ។

### សម្ភារសិក្សា

- ក្រដាសផ្ទាំងតូចៗសម្រាប់សរសេរសំណូរ និងកត់ត្រា
- ចិចឬខ្មៅដៃ។

### វិធីសាស្ត្រ

- ១. ផ្ដល់សំណូរដល់ក្រុមតូចដើម្បីគិត និងឆ្លើយ
- ២. សូររកចម្លើយពីក្រុមតូច
- ៣. ផ្តល់ការពន្យល់ទាក់ទងនឹងខ្លឹមសារនៃមេរៀន។

## ជំហាន



ហេតុអ្វីបានជាយុវវ័យត្រូវការបរិភោគអាហារដែលចម្រុះ និងបរិមាណគ្រប់គ្រាន់ដែល សម្បុរជីវជាតិចិញ្ចឹមច្រើន។

ស្ដាប់ចម្លើយក្រុម និងកត់ត្រាចំណុចសំខាន់ៗ នៃចម្លើយទាំងនោះ។





ពិនិត្យចម្លើយដែលមាន ពិនិត្យខ្លឹមសារមេរៀន និងផ្តល់ចម្លើយដោយពន្យល់ និងកែតម្រូវ ដោយផ្នែកលើខ្លឹមសារមេរៀន និងសម្ភារជំនួយ។



- នៅក្នុងអាយុពេញវ័យ វាជាឱកាសទី២ សម្រាប់ការលូតលាស់រាងកាយ និងប្រាជ្ញា
   បន្ទាប់ពីនៅវ័យកុមារភាព ជាពិសេស ក្រោម ៥ឆ្នាំ
- ការល្ងតលាស់ចាប់ផ្ដើមមានសន្ទុះលឿនសម្រាប់ក្មេងស្រីចាប់ពីអាយុ ១០ ដល់ ១៦
   ឆ្នាំ ចំណែកឯក្មេងប្រុសវិញ ចាប់ពី អាយុ១២ ដល់ ១៨ឆ្នាំ
- ការលូតលាស់ រួមមាន រាងកាយ ប្រាជ្ញា ផ្លូវចិត្ត និងបម្រែបម្រលប្រព័ន្ធអរម៉ូនក្នុង
   ខ្លួន (មានឈាមរដូវប្រចាំខែ និងរីកដើមទ្រុងចំពោះក្មេងស្រី បែកសម្លេងចំពោះក្មេង
   ប្រុស) និងលូតកម្ពស់ជាដើម
- ក្នុងវ័យនេះ តម្រវការបរិភោគអាហារដែលសម្បូរប្រុតេអ៊ីន ថាមពល និងវីតាមីន និង មីក្រសារធាតុ និងមានបរិមាណគ្រប់គ្រាន់
- ការទទួលទានអាហារមិនគ្រប់គ្រាន់ ប្រៀបទៅនឹងតម្រូវការនៅពេលពេញវ័យ បណ្តាលឲ្យការធំធាត់ និងលូតកំពស់មិនបានល្អ និងចុះខ្សោយប្រាជ្ញា (ស្គម អស់ កម្លាំង ពិបាកផ្ទង់អារម្មណ៍ក្នុងការរៀន មិនលូតកំពស់)។
- អាហារូបត្ថម្ភជាប្រភេទអាហារទាំងឡាយ រួមមាន អាហារដែលផ្តល់ថាមពលមាន បាយ ដំឡូង ពោត ផ្តល់ប្រូតេអ៊ីនមានជាសាច់មាន់ត្រី ផ្តល់វីតាមីន សារជាតិរ៉ែបាន មកពីបន្លែ និងផ្លែឈើ និងទឹកដែលមនុស្សបរិភោគជួយឲ្យមនុស្សយើងរស់រានមាន ជីវិត។

9

# ៣. ក្រុមអាហារទាំង ១០ ដែលផ្តល់ថាមពល សាច់ប្រូតេអ៊ីន និងមីក្រូសារធាតុ ៣.១ ក្រុមអាហារទាំង ១០

#### រយៈពេល ២០នាទី

#### គោលបំណង

មនុស្សជំទង់ និងយុវវ័យ នឹងយល់ ហើយអាចប្រាប់បានអំពីក្រុមអាហារទាំង ១០ក្រុម ដែលក្រុមអាហារទាំងនោះផ្តល់ថាមពល ប្រូតេអ៊ីនសម្រាប់សាងសង់រាងកាយ និងមីក្រុសារ ធាតុ (វីតាមីន និងសារជាតិរ៉ែ) ជួយឲ្យមានសុខភាពល្អ ធន់នឹងជម្ងឺ ។

### សម្ភារសិក្សា

- ក្រដាសផ្ទាំងរូបភាពអាហារតូចៗ សម្រាប់ក្រុមតូចរៀប និងពិភាក្សា
- ចិចឬខ្មៅដៃ។

## វិធីសាស្ត្រ

- ១. ផ្ដល់សំណូរ និងរូបភាពអាហារដល់ក្រុមតូចដែលបែងចែកតែ ២ក្រុម
- ២. ឲ្យក្រុមតូចរៀបរូបចំនួន ៥ក្រុម អាហារ
- ៣. ផ្ដល់ការពន្យល់ទាក់ទងនឹងខ្លឹមសារនៃមេរៀន។

## ជំហាន សំណូរសូរទៅក្រុមតូច



សូមពិភាក្សា និងរៀបរូបភាពអាហារតូចៗ ដែលចែកឲ្យ ដាក់តាមក្រុមអាហារចំនូន១០ក្រុម (១) ក្រុមសណ្ដែក (២) ពពួកគ្រាប់ (៣) ពពួកមើម និងគ្រាប់ធញ្ញជាតិ ដូចជា អង្ករ ពោត (៤) ទឹកដោះសត្វ និងអាហារធ្វើអំពីទឹកដោះ (៤) សាច់សត្វ និងគ្រឿងក្នុង (៦) ស៊ុត (៧) បន្លែមានស្លឹកពណ៌បៃតង និងពណ៌ខៀវ (៨) ផ្លែឈើមានសាច់ក្នុងពណ៌ លឿង (៩) បន្លែផ្សេងៗ (១០) ផ្លែឈើផ្សេងៗ។



ពិនិត្យមើលការរៀបរូបភាពតាមក្រុមតូច សូមឲ្យរក្សាការរៀបដដែលសិនតាមក្រុមតូច និងពិនិត្យមើលខ្លឹមសារមេរៀន និងផ្ទាំងរូបភាពក្រណាត់ធំដែលមាន និងពន្យល់ខ្លឹមសារ។



# (១) ក្រុមអាហារសណ្ដែក











(២) ពពួកគ្រាប់







# (៣) ក្រុមអាហារមើម នឹងគ្រាប់ធញ្ញជាតិ









# (៤) ក្រុមអាហារប្រភេទសាច់សត្វនិងសាច់គ្រឿងក្នុង











# (៥) ក្រុមអាហារប្រតេទស៊ុត





# (៦) ក្រុមអាហារបន្លែមានស្លឹកពណ៌ខេ្យវ់ និងបៃតង









(៧) ក្រុមអាហារបន្លែនឹងផ្លែលើមានសាច់ក្នុងពណ៌លឿង











(៨) ក្រុមអាហារបន្លែផ្សេងៗ









(៩) ក្រុមអាហារផ្លែ់ឈើផ្សេងៗ









## (១០) ក្រុមអាហារទឹកដោះ នឹងធ្វើអំពីទឹកដោះ



៣.២ សារធាតុចិញ្ចឹម ចាមពល សាច់ប្រូតេអ៊ីន និងមីក្រុសារធាតុ ដែលផ្តល់ពីក្រុមអាហារទាំង ១០

#### រយៈពេល <u>២០នាទី</u>

#### គោលបំណង

យុវវ័យនឹងយល់ដឹង ហើយអាចប្រាប់បានអំពីសារធាតុចិញ្ចឹម រួមមាន ថាមពល មីក្រុ សារធាតុ (វីតាមីន និងសារធាតុរ៉ែ) និងប្រូតេអ៊ីនដែលភាគច្រើនផ្តល់មកពីក្រុមអាហារទាំង ១០ក្រុម។

### សម្ភារសិក្សា

- ក្រដាសផ្ទាំងរូបភាពសម្រាប់ពន្យល់
- ក្រដាសរូបភាពតំណាងអាហារចម្បងនីមួយៗ
- ក្រដាសរូបភាពដែលបង្ហាញពីប្រភពផ្តល់ថាមពល ប្រ្ទុតេអ៊ីន និងមីក្រ្ទីសារធាតុ
- ចិច ឬខ្មៅដៃ។

### វិធីសាស្ត្រ

- ១. ផ្ដល់សំណូរដល់ក្រុមតូចដែលបែងចែកតែ ៣ក្រុមតូច
- ២. ឲ្យក្រុមតូចពិភាក្សារកចម្លើយ និងដាក់រូបភាពដែលផ្តល់ថាមពល ប្រូតេអ៊ីន និងមីក្រុសារ ធាតុពីអាហារទាំង ១០ក្រុម ឲ្យក្រុមរក្សារូបភាពដែលរៀបរួច
- ៣. ផ្តល់ការពន្យល់ទាក់ទងនឹងខ្លឹមសារនៃមេរៀន និងកែតម្រូវ។

## ជំហានសម្រាប់ពិភាក្សា សំណូរសម្រាប់ការពិភាក្សា



- តើថាមពលបានពីអាហារមានប្រយោជន៍អ្វីខ្លះសម្រាប់មនុស្សយើង?
- តើជាតិសាច់បានមកពីអាហារមានប្រយោជន៍អ្វីខ្លះសម្រាប់មនុស្សយើង?
- តើមីក្រុសារធាតុមានអ្វីខ្លះ និងមានប្រយោជន៍អ្វីខ្លះសម្រាប់មនុស្សយើង?





- ថាមពលបានពីអាហារដែលយើងបរិភោគ គិតជាកាឡូរី ដែលកោសិការាងកាយ ប្រើដើម្បីឲ្យមានកម្លាំងកាយក្នុងការធ្វើការងារ កម្លាំងសម្រាប់ប្រាជ្ញាក្នុងការរៀន សូត្រ
- ប្រតេអ៊ីនដែលបានពីអាហារដែលយើងបរិភោគ ជួយឲ្យរាងកាយយើងសាងសង់
   សរីរាង្គ សាច់ដុំ ឆ្អឹង និងស្បែកជាដើម
- មីក្រុសារធាតុបានពីអាហារដែលយើងបរិភោគជាពួកវីតាមីន ដូចជា វីតាមីនបេ វីតាមីនសេ វីតាមីនអា និងពួករ៉ែ ដូចជា កាល់ស្យូម ជាតិដែក អ៊ីយ៉ូដ
- មនុស្សយើងម្នាក់ៗត្រូវការថាមពល ជាតិប្រតេអ៊ុំន និងមីក្រុសារធាតុចាំបាច់ សម្រាប់រស់រាន មានសុខភាពល្អ និងធន់នឹងជម្ងឺ។

## សំណូរសម្រាប់ការពិភាក្សា



ចូររៀបរូបភាពអាហារទាំង ១០ក្រុម ដែលមាន ដោយដាក់ទៅផ្នែកណាដែលគិតថា អាហារទាំងនោះផ្តល់ **ថាមពល (កម្លាំងសម្រាប់ធ្វើការងារ និងរៀនសូត្រ) ជាតិសាច់** (ប្ រូតេអ៊ីន) សម្រាប់សាងសង់រាងកាយ និងមីក្រុសារធាតុ (វីតាមីន និងសារធាតុរ៉ែ) ច្រើន ជាងគេ។

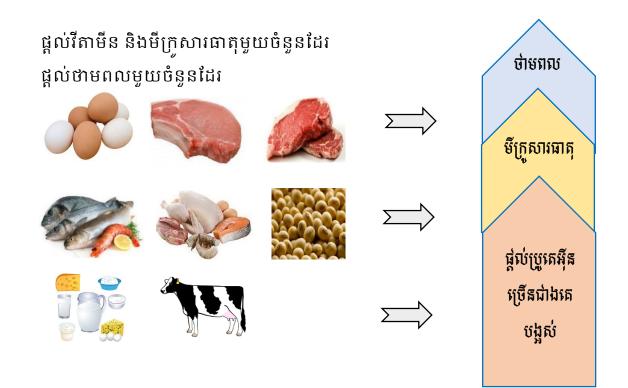


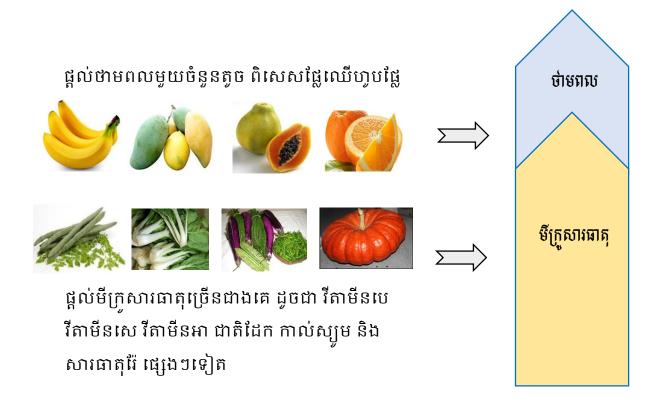


ពិនិត្យមើលការរៀបរូបភាពតាមក្រុមតូច សូមរក្សាការរៀបដដែលៗសិនតាមក្រុមតូច និងពិនិត្យមើលខ្លឹមសារមេរៀន និងផ្ទាំងរូបភាពក្រណាត់ធំដែលមាន និងពន្យល់ខ្លឹមសារ។









# ៣.៣ បរិមាធាចាមពល ជីវជាតិចិញ្ចឹម ប្រូតេអ៊ីនដែលយុវវ័យត្រូវការប្រចាំថ្ងៃ

#### រយៈពេល <u>៣០នាទី</u>

#### គោលបំណង

- យុវវ័យនឹងយល់ដឹង ហើយអាចប្រាប់បានអំពីការបរិភោគដែលទទូលបានបរិមាណ ថាមពល ប្រតេអ៊ីន និងមីក្រុសារធាតុ (វីតាមីន និងសារធាតុរ៉ែ) ដែលបានមកពី អាហារទាំង ១០ក្រុម អាចគ្រប់គ្រាន់ក្នុងថ្ងៃ
- យុវវ័យនឹងយល់ដឹង ហើយអាចប្រាប់បានអំពីអាហារយ៉ាងតិច ៥ក្រុមចម្រុះ ដែល
   យុវវ័យត្រូវបរិភោគក្នុង១ថ្ងៃ និងលទ្ធភាពរកបានក្នុងខណ:ពេលដែលមិនមានថវិកា
   ច្រើនសម្រាប់ទិញអាហារ។

### សម្ភារសិក្សា

- ក្រដាសផ្ទាំងរូបភាពសម្រាប់ពន្យល់
- ក្រដាសរូបភាពតំណាងអាហារទាំង ១០ក្រុម
- ចិចឬខ្មៅដៃ។

### វិធីសាស្ត្រ

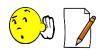
- ១. ផ្ដល់សំណូរដល់ក្រុម
- ២. ស្ដាប់ចម្លើយ និងពន្យល់ប្រាប់

ជំហានទី១ (វត្ថុចំណងទី១) រយៈពេល <u>១០នាទី</u>



## ផ្តល់សំណូរដល់ក្រុម

តើយុវវ័យត្រូវការថាមពលចំនូនប៉ុន្មានកាឡូរីក្នុង១ថ្ងៃ? ប្រូតេអ៊ីនប៉ុន្មានក្រាម? និងមីក្រូសារធាតុប៉ុន្មាន?



ស្ដាប់ចម្លើយ និងពិនិត្យមើលខ្លឹមសារមេរៀន និងផ្ទាំងរូបភាពក្រណាត់ធំដែលមាន និង ពន្យល់ខ្លឹមសារដល់ក្រុមធំ។



ចំណាំ៖ ទាក់ទងនឹងកម្រិតចំនូនអាហារ ដូចជា ប្រតេអ៊ីនដែលត្រូវបរិភោគប្រចាំថ្ងៃឲ្យបាន៥០ ក្រាម (កន្លះខាំ) មិនមានន័យថា សាច់ ៥០ក្រាម ផ្ដល់ប្រតេអ៊ីន ៥០ក្រាម ទេ ដោយសារទម្ងន់ សាច់ ៥០ក្រាម វាមានជាតិទឹក និងសារធាតុផ្សេងៗផងដែរ។ ដូច្នេះកម្រិតទម្ងន់សាច់ត្រូវ លើសពី ៥០ក្រាម (អាចប៉ាន់ស្មានមួយជាពីរ) ស្មើនឹង ១០០ក្រាម ក្នុង១ថ្ងៃ។

# បរិមាធាថាមពល ជីវជាតិចិញ្ចឹម ប្រូតេអ៊ីនដែលយុវវ័យត្រូវការប្រចាំថ្ងៃ

ជំហានទី២ (វត្ថុចំណងទី១)

រយៈពេល <u>១០</u> នាទី

សំណូរ



តើត្រូវទទូលទានយ៉ាងដូចម្ដេចឲ្យបាន ២០០០កាឡូរី ប្រូតេអ៊ីន ៥០ក្រាម និង មីក្រុសារជាតិ (វីតាមីន និងសារជាតិរ៉ែ) ក្នុង ១ថ្ងៃ បើយើងមិនដឹងថាអាហារណាខ្លះផ្ដល់ ប៉ុន្មាន ជាពិសេស ថាមពល និងមីក្រុសារជាតិ ដោយគ្មានតារាងរាយមុខអាហារដែល បញ្ជាក់កម្រិតសមាភាគ និងបរិមាណ ថាមពល ប្រូតេអ៊ីន មីក្រុសារជាតិ?







- ចាំបាច់ត្រូវបរិភោគអាហារចម្រុះដែលមានក្រុមអាហារមួយចំនួនដែលផ្តល់ថាមពល មាន បាយ ពោត ដំឡូង អាហារមួយចំនួនផ្តល់ប្រតេអ៊ីន ដូចជា ត្រី សាច់មាន់ ស៊ុត អាហារដែលផ្តល់មីក្រុសារជាតិ ដូចជា បន្លែ និងផ្លែឈើ។
- ករណីមិនដឹងថាអាហារណាមានចំនូនកាឡូវីប៉ុន្មាន មីក្រសារជាតិប៉ុន្មាន ជាពិសេស ហើយដើម្បីធានាឲ្យបានថាមពល ២០០០កាឡូវី និងបរិមាណមីក្រសារជាតិគ្រប់ល្មម ក្នុង១ថ្ងៃ មធ្យោបាយសមស្របគឺទាក់ទងនឹង (១) ចំនួនដងនៃការបរិភោគអាហារ មានន័យថា គួរបរិភោគអាហារពេលព្រឹក អាហាសម្រន់ អាហារថ្ងៃត្រង់ អាហា សម្រន់ អាហារពេលល្ងាចដែលរួមមានជា បាយ សម្ល ឆា អាំង ចៀន បង្អែម ទឹកដោះ គោ ដែលអាហារទាំងនេះផ្សំពីអាហារចម្រុះនានានៃអាហារទាំង ១០ក្រុម (២) ព្រម ទាំងបរិមាណបរិភោគអាហារម្ដងៗ ឲ្យបានសមល្មម។

• អាហារមួយចំនួន ដូចជា បាយ ដំឡូង ពោត សណ្ដែកដី មានតម្លៃសមរម្យហើយ ផ្ដល់ថាមពលច្រើន ពងមាន់ ពងទា សាច់ជ្រុក ត្រី មានតម្លៃសមរម្យ ហើយផ្ដល់ ប្រូវតេអ៊ីនបានច្រើន បន្លែដូចជា ននោង ត្រឡាច ត្រកូន ស្លឹកបាស់ ណ្ដៅ និងផ្លែឈើ ដូចជា ចេកទុំ ស្វាយទុំ ល្ហុងទុំ មានតម្លៃសមរម្យ ហើយផ្ដល់វីតាមីន និងសារជាតិរ៉ែ ជាច្រើន។ ក្នុងករណីមិនសម្បូរថវិកាយើងអាចលៃលកអាហារខាងលើបានអាហារ ចម្រះ និងបរិមាណគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់តម្រូវការថាមពល ប្រូវតេអ៊ីន និងមីក្រុសារជាតិ ប្រចាំថ្ងៃ។

## សាច់ចំនួន ១០០ក្រាម ក្នុង១ថ្ងៃ

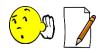


# បរិមាណថាមពល ជីវជាតិចិញ្ចឹម ប្រូតេអ៊ីនដែលយុវវ័យត្រូវការប្រចាំថ្ងៃ

ជំហានទី៣ (វត្ថុចំណងទី២) រយៈពេល <u>១០នាទី</u> ផ្ដល់សំណូរដល់ក្រុម



តើយ៉ាងហោចណាស់ យុវវ័យត្រូវការបរិភោគអាហារមកពីក្រុមអាហារប៉ុន្មានមុខ ដើម្បីធានាថាបានបរិភោគអាហារគ្រប់គ្រាន់ដែលមានសារធាតុចិញ្ចឹមគ្រាន់ រួមទាំងថាមពល ប្រូតេអ៊ីន និងមីក្រុសារធាតុ?



ស្ដាប់ចម្លើយ និងពិនិត្យមើលខ្លឹមសារមេរៀន និងផ្ទាំងរូបភាពក្រណាត់ធំដែលមាន និង ពន្យល់ខ្លឹមសារដល់ក្រុមធំ។



# ៤. ការបរិតោគអាហារមិនប្វានគ្រប់គ្រាន់ និងផលវិប្វាក

# ៤.១ ការបរិតោគអាហារមិនគ្រប់គ្រាន់របស់យុវវ័យ

#### រយៈពេល ២០នាទី

#### គោលបំណង

យុវវ័យនឹងយល់ដឹង ហើយអាចប្រាប់បានអំពីផលប៉ះពាល់សុខភាពទាក់ទងនឹងការ
 លូតលាស់រាងកាយ និងប្រាជ្ញាដែលបណ្តាលមកពីការបរិភោគមិនបានគ្រប់គ្រាន់ និង
 បានច្រើនចម្រុះនៃអាហារទាំង ១០ក្រុម។

### សម្ភារសិក្សា

- ក្រដាសផ្ទាំងរូបភាពសម្រាប់ពន្យល់
- ចិចឬខ្មៅដៃ។

### វិធីសាស្ត្រ

- ផ្ដល់សំណូរដល់ក្រុម
- ស្ដាប់ចម្លើយ និងពន្យល់ប្រាប់។

## សំណូរសម្រាប់ក្រុម

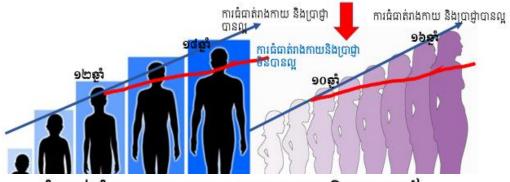
តើផលប៉ះពាល់សុខភាពទាក់ទងនឹងការល្ងតលាស់រាងកាយ និងប្រាជ្ញាសម្រាប់យុវវ័យ ប្រសិនបើមិនបានបរិភោគអាហារបានច្រើនមុខ (អាហារ ១០ក្រម) និងបរិមាណគ្រប់គ្រាន់។



ស្ដាប់ចម្លើយ និងពិនិត្យមើលខ្លឹមសារមេរៀន និងផ្ទាំងរូបភាពក្រណាត់ធំដែលមាន និង ពន្យល់ខ្លឹមសារដល់ក្រុមធំ។



ផលប៉ះពាល់សុខភាពនៅពេលពេញវយ័ហើយមិនទទួលបានអាហារមានឋាមពល ប្រូតេអ៊ីន (សាច់) និងមីក្រូសារធាតុគ្រប់គ្រាន់ពីអាហារទាំង៣ក្រុម (ចាប់ពីអាយុ១០ដល់១៨ឆ្នាំ)



ទំនាក់ទំនងរវាងខ្វះអាហាររូបត្ថម្ភ និងយុវវយ័

## បរិភោគអាហារក្រុមអាហារទាំង១០

# បានតិចជាង៥ក្រុម និងបរិមាណមិនគ្រប់គ្រាន់



មិនមានការលូតលាស់កំពស់ សាច់ដុំ និងធំជាត់បានល្អ ទៅជាស្គម ស្បែកស្លេកស្លាំង
មិនសូវមានកម្លាំងក្នុងការធ្វើការងារ
ការចងចាំ គិតគូរ រៀនសូត្រមិនបានល្អ
ការលូតលាស់សក់ ស្បែក ក្រចកមិនបានល្អ

# ៤.២ កង្វះគ្រាប់ឈាមក្របាម និងយុវវ័យ

#### រយៈពេល ១៥នាទី

#### គោលបំណង

- យុវវ័យនឹងយល់ដឹង ហើយអាចប្រាប់បានអំពីសញ្ញានៃភាពស្លេកស្លាំងខ្វះគ្រាប់ឈាម
   ក្រហម និងមូលហេតុដែលបណ្ដាលឲ្យមានភាពស្លេកស្លាំង និងផលប៉ះពាល់ដល់
   យុវវ័យ
- យុវវយ៍នឹងអាចប្រាប់បានអំពីការបង្ការ និងព្យាបាលភាពស្លេកស្លាំងដោយខ្វះគ្រាប់
   ឈាមក្រហម។

### សម្ភារសិក្សា

• ក្រដាសផ្ទាំងរូបភាពសម្រាប់ពន្យល់។

### វិធីសាស្ត្រ

- ១. ផ្ដល់សំណូរដល់ក្រម
- ២. ស្ដាប់ចម្លើយ និងពន្យល់ប្រាប់

# សំណូរសម្រាប់ក្រុម



តើមូលហេតុណាខ្លះដែលបណ្តាលឲ្យយុវវ័យស្លេកស្លាំងខ្វះគ្រាប់ឈាមក្រហម? តើសញ្ញាណាខ្លះដែលកើតមានបណ្តាលមកពីស្លេកស្លាំងខ្វះគ្រាប់ឈាមក្រហម? តើផលប៉ះពាល់សុខភាពទាក់ទងនឹងការលូតលាស់រាងកាយ និងប្រាជ្ញាសម្រាប់យុវវ័យ ប្រសិនបើយុវវ័យមានភាពស្លេកស្លាំង ដែលបណ្តាលមកពីខ្វះគ្រាប់ឈាមក្រហមមានអ្វី ខ្លះ?



ស្ដាប់ចម្លើយ និងពិនិត្យមើលខ្លឹមសារមេរៀន និងផ្ទាំងរូបភាពក្រណាត់ធំដែលមាន និង ពន្យល់ខ្លឹមសារដល់ក្រុមធំ។

កង្វះជាតិដែក និងអាស៊ីតហ្វូលលីកនាំឲ្យស្លេកស្លាំង (ខ្វះគ្រាប់ឈាមក្រហមនៅក្នុងខ្លួន)

- សេចក្តីត្រូវការជាតិដែក់កើនខ្ពស់នៅពេលពេញវ័យ ដោយសារការធំធាត់រាង់កាយ ការផលិតគ្រាប់ឈាមក្រហមឲ្យបានច្រើន ជាពិសេស ស្ត្រីមានឈាមរដូវ
- ជាតិដែកជួយក្នុងការបង្កើនប្រាជ្ញា និងជួយរាងកាយឲ្យមានកម្លាំងមាំមូន
- ការផលិតគ្រាប់់ឈាមក្រហម ត្រូវការ ជាពិសេស ជាតិដែក អាស៊ីតហ្វូលលីក រួមទាំង
   វីតាមីនបេ៦ បេ១២ សម្រាប់ផលិតគ្រាប់ឈាមក្រហមទាក់ទងនឹងចំន្ទូន និងគុណ
   ភាពគ្រាប់ឈាមក្រហម
- មូលហេតុខ្វះជាតិដែកបណ្តាលមកពីការទទូលទានអាហារមិនគ្រប់គ្រាន់ ជាពិសេស អាហារសំបូរជាតិដែកអាស៊ីតហ្វុលលីក រួមទាំងីតាមីនបេ៦ បេ១២ និងដោយសារ មានដង្កូវព្រុនក្នុងពោះវៀនដែលរំខានការស្រ្ទបយកសារធាតុទាំងនេះ
- ផលវិបាំកចំំពោ់ះសុខភាព ថយចុះសមត្ថភាពផ្ទង់អារម្មណ៍ក្នុងការរៀន ថយចុះកម្លាំង រាងកាយ ឧស្សាហ៍ឈឺសម្រាប់អ្នកមានផ្ទៃពោះកូនកើតមិនគ្រប់ខែ ទារកកើតស្លាប់
- ការបង្ការ និងព្យាបាលឲ្យប្រសើរឡើងវិញ បរិភោគបន្លែសំបូរជាតិដែក (ស្លឹកពណ៌ បៃតងចាស់) ការទទូលទានថ្នាំជាតិដែកប្រចាំអាទិត្យ ទទូលទានថ្នាំជាតិដែកក្នុង អំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះ។

# ៤.៣ កង្វះកាល់ស្យូម និងឃុវវ័ឃ

#### រយៈពេល <u>១៥នាទី</u>

#### គោលបំណង

យុវវ័យនឹងយល់ដឹង ហើយអាចប្រាប់បានអំពីតម្រូវការ និងសារសំខាន់នៃកាល់ស្យូម
 សម្រាប់យុវវ័យ។

### សម្ភារសិក្សា

- ក្រដាសផ្ទាំងរូបភាពសម្រាប់ពន្យល់
- ចិចឬខ្មៅដៃ។

## វិធីសាស្ត្រ

- ១. ផ្ដល់សំណូរដល់ក្រុម
- ២. ស្ដាប់ចម្លើយ និងព<sup>់</sup>ន្យល់ប្រាប់



តើកាល់ស្យូមមានសារៈសំខាន់ចំពោះយុវវ័យយ៉ាងដូចម្ដេចដែរ? ប្រសិនបើខ្វះកាល់ស្យូម តើមានផលប៉ះពាល់ដល់សុខភាពយុវវ័យយ៉ាងណាខ្លះ?



ស្ដាប់ចម្លើយ និងពិនិត្យមើលខ្លឹមសារមេរៀន និងផ្ទាំងរូបភាពក្រណាត់ធំដែលមាន និង ពន្យល់ខ្លឹមសារដល់ក្រុមធំ។



សារៈសំខាន់នៃជាតិកាល់ស្យមសម្រាប់យុវវ័យ និងផលប៉ះពាល់សុខភាព

- ការលូតលាស់ឆ្អឹង ធ្មេញ សាច់ដុំ ប្រព័ន្ធសរីរាង្គដែលបញ្ចេញពពួកអ័រម៉ូនខ្លាំងនៅ
   ពេលពេញវ័យ ដូច្នេះតម្រូវការកាល់ស្យូមសម្រាប់វ័យនេះខ្ពស់ជាងវ័យផ្សេងទៀត
   លើកលែងនៅពេលមានផ្ទៃពោះ
- នៅពេលដល់អាយុ ២០ឆ្នាំ ៩០ ទៅ ៩៥% នៃមាឌឆ្អឹងបានកសាង និងលូតលាស់ ដែលក្នុងនោះ ៤៥% នៃការលូតលាស់ឆ្អឹងនៅក្នុងពេលពេញវ័យដែលអាចនិយាយ បានថាពាក់កណ្ដាល
- ឆ្អឹងល្ងតលាស់ល្អ មើលទៅឃើញកម្ពស់ល្អ ឆ្អឹងធំមាំល្អ ធ្មេញដុះ និងមានសុខភាព
   ល្អជួយក្នុងការរំលាយ និងស្រុបអាហារបានល្អ ហើយក៏ធ្វើឲ្យមានសម្រស់ផងដែរ
- មូលហេតុខ្វះជាតិកាល់ស្យូមបណ្តាលមកពីការទទួលទានអាហារមិនគ្រប់គ្រាន់ ជាពិសេសអាហារសំបូរជាតិកាល់ស្យូម
- ផលវិបាកចំពោះសុខភាពទៅថ្ងៃអនា គតគឺ បញ្ហាពុកឆ្អឹង ដែលប្រឈមនឹងភាព
   ឯាយក្នុងការបាក់ឆ្អឹង
- ការបង្ការតាមរយ:បរិភោគគ្រាន់ធញ្ញជាតិ (សណ្ដែក សណ្ដែកដី) ត្រីល្អិតៗ ទឹកដោះ
   គោ និងបន្លែដែលសំបូរជាតិកាល់ស្យម។

## ៥. ទំនាក់ទំនងរវាងការបរិតោគអាហារ នឹងសុខតាពបន្តព្មជ

៥.១ ផលល្អទាក់ទងនឹងអាហារូបត្ថម្មគ្រប់គ្រាន់ និងសុខតាពបន្តពូជ

#### រយៈពេល ២០នាទី

#### គោលបំណង

• យុវវ័យនឹងយល់ដឹង ហើយអាចប្រាប់បានអំពីសារៈសំខាន់នៃការបរិភោគអាហារគ្រប់ គ្រាន់ចម្រុះ(យ៉ាងតិច៥ក្រុមនៃអាហារ ១០ក្រុម) សម្រាប់អាហារប្រចាំថ្ងៃ ដែលផ្ដល់ ផលសុខភាពវិជ្ជមានទៅថ្ងៃខាងមុខ ជាពិសេស សុខភាពបន្តពូជ (ទាក់ទងនឹងការមាន កូន)។

### សម្ភារសិក្សា

- ក្រដាសផ្ទាំងរូបភាពសម្រាប់ពន្យល់
- ចិច ឬខ្មៅដៃ។

## វិធីសាស្ត្រ

- ១. ផ្តល់់សំណូរដល់ក្រុម
- ២. ស្ដាប់ចម្លើយ និងព<sup>់</sup>ន្យល់ប្រាប់។



តើការបរិភោគអាហារគ្រប់គ្រាន់ និងច្រើនមុខចម្រុះ (អាហារ ១០ក្រុម) នៅពេលវ័យ យុវវ័យនឹងផ្តល់ផលសុខភាពវិជ្ជមានទៅថ្ងៃខាងមុខ ជាពិសេស សុខភាពបន្តពូជ ទាក់ទងនឹងការមានកូនយ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ?





ស្ដាប់ចម្លើយ និងពិនិត្យមើលខ្លឹមសារមេរៀន និងផ្ទាំងរូបភាពក្រណាត់ធំដែលមាន និង ពន្យល់ខ្លឹមសារដល់ក្រុមធំ។



# ទំនាក់ទំនងរវាងអាហាររូបត្ថម្ភគ្រប់គ្រាន់ និងសុខភាពបន្តពូជ



៥.២ ផលមិនល្អទាក់ទងនឹងអាហារូបត្ថម្មទិនបានគ្រប់គ្រាន់ និងសុខតាពបន្តពូជ

#### រយៈពេល ២០នាទី

#### គោលបំណង

 យុវវ័យយល់ដឹង ហើយអាចប្រាប់បានអំពីផលប៉ះពាល់សុខភាពអវិជ្ជមាន ជាពិសេស សុខភាពបន្តពូជទាក់ទងនឹងការមានកូន ការបរិភោគអាហារមិនគ្រប់គ្រាន់ និងច្រើន ចម្រុះមុខ ក្នុងចំណោមអាហារ ១០ក្រុម នៅពេលយុវវ័យ ។

### សម្ភារសិក្សា

- ក្រដាសផ្ទាំងរូបភាពសម្រាប់ពន្យល់
- ចិចឬខ្មៅដៃ។

### វិធីសាស្ត្រ

- ១. ផ្ដល់សំណូរដល់ក្រុម
- ២. ស្ដាប់ចម្លើយ និងពន្យល់ប្រាប់



តើការបរិភោគអាហារមិនគ្រប់គ្រាន់ និងមិនបានច្រើនមុខ (ក្នុងចំណោមអាហារ ១០ ក្រុម) នៅពេលយុវវ័យ នឹងផ្តល់ផលសុខភាពអវិជ្ជមានទៅថ្ងៃខាងមុខ ជាពិសេស សុខភាពបន្តពូជទាក់ទងនឹងការមានកូនយ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ?



ស្ដាប់ចម្លើយ និងពិនិត្យមើលខ្លឹមសារមេរៀន និងផ្ទាំងរូបភាពក្រណាត់ធំដែលមាន និង ពន្យល់ខ្លឹមសារដល់ក្រុមធំ។





# ទំនាក់ទំនងរវាងខ្វះអាហាររូបត្ថម្ភ និងសុខភាពបន្តពូជ

បរិភោគអាហារក្រុមអាហារទាំង១០បាន ឯ៥កេម និងបរិមាណមិនគេប៉ុតោន់



ពេលមានផ្ទៃពោះការលូតលាស់ទារកក្នុងផ្ទៃមិនបានល្អ កូនកើតមិនគ្រប់ខែ កូនកើតមកមានទម្ងន់តិចជាង២.៥គ.ក ទារកឧស្សាហ៌ឈឺ ដែលប្រឈម នឹងការបាត់បង់ជីវីតនិងកង្វះអាហាររូបត្ថម្ភតាំងពីតូចដែលអាចឲកុមារក្រិះក្រិនបាន

# ៦. ការតាមដានស្ថានតាពអាហារូបត្ថម្ផសម្រាប់ឃុំវវ័យ

៦.១ ការវ៉ាស់សន្ទស្សន៍មាឌ

#### រយៈពេល <u>២០នាទី</u>

#### គោលបំណង

- យុវវ័យយល់ដឹងអំពីការវាយតម្លៃ និងតាមដានមើលស្ថានភាពអាហារូបត្ថម្ភ ថាតើមាន
   សភាពធម្មតា ធាត់ ឬ ស្គមដែលមានទម្ងន់ក្រោមស្តង់ដា។
- យុវវ័យនឹងអាចចេះគណនាសន្ទស្សន៍មាឌដើម្បីពិនិត្យមើលស្ថានភាពអាហារូបត្ថម្ភ។

### សម្ភារសិក្សា

- ក្រដាសផ្ទាំងរូបភាពសម្រាប់ពន្យល់
- ម៉ាស៊ីនគិតលេខអេឡិចត្រូនិក ប៊ិច ឬខ្មៅដៃ។

## វិធីសាស្ត្រ

១. ផ្ដល់សំណូរដល់ក្រុម



តើយើងអាចដឹងអំពីស្ថានភាពអាហារូបត្ថម្ភថា ទម្ងន់ ធម្មតា ស្គម ស្គមខ្លាំង ធាត់ ធាត់ខ្លាំង តាមវិធីណា?







ស្ដាប់ចម្លើយ និងពិនិត្យមើលខ្លឹមសារមេរៀន និងផ្ទាំងរូបភាពក្រណាត់ធំដែលមាន និង ពន្យល់ខ្លឹមសារដល់ក្រមធំ។

តើយើងអាចដឹងពីស្ថានភាពអាហារូបត្ថម្ភថាទម្ងន់ធម្មតា ស្គម ស្គមខ្លាំង ធាត់ ធាត់ខ្លាំង តាមវិធីណា?

- ពេលពេញវ័យ ជាពិសេស ពីអាយុ ១០ ដល់ ១៩ឆ្នាំ យើងអាចវាស់វែងស្ថានភាព អាហារូបត្ថម្ភបានតាមរយ:សន្ទស្សន៍មាឌ (Body Mass Index) ប្រៀបធៀបជាមួយអាយុ
- យុវវ័យមានអាយុពី ២០ឆ្នាំឡើងទៅ យើងអាចវាស់វែងស្ថានភាពអាហារូបត្ថម្ភ បាន តាមរយ:សន្ទស្សន៍មាឌ (Body Mass Index)
- លេខដែលបានពីការវាស់សន្ទស្សន៍មាឧ និងយកទៅពិនិត្យជាមួយតារាសន្ទស្សន៍ មាឧ (Body Mass Index) ប្រៀបធៀបជាមួយអាយុរបស់អង្គការសុខភាព ពិភពលោក (សម្រាប់អាយុពី ១០ ដល់ ១៩ឆ្នាំ) និងតារាងសន្ទស្សន៍មាឧ (Body Mass Index) សម្រាប់អាយុចាប់ពី ២០ឆ្នាំឡើងទៅ។

តើយើងអាចដឹងពីស្ថានភាពអាហារូបត្ថម្ភថាទម្ងន់ធម្មតា ស្គម ស្គមខ្លាំង ធាត់ ធាត់ខ្លាំង តាមវិធីណា? តើយើងវាស់សន្ទស្សន៍មាឌ (Body Mass Index) យ៉ាងដូចម្ដេច?

- គឺត្រូវដឹងទម្ងន់ជាគីឡូក្រាម (ថ្លឹងទម្ងន់) និងត្រូវដឹងកម្ពស់យើងជាម៉ែត្រ (វាស់កម្ពស់)
- ហើយគណនាដោយយក លេខទម្ងន់ចែកនឹងលេខទ្វេកម្ពស់
   ឧទាហរណ៍ ទម្ងន់ ៣១គីឡូក្រាម កម្ពស់ ១ម៉ែត្រ៤០
   គណនា ទម្ងន់ ៣១គីឡូក្រាម ចែក កម្ពស់ ១ម៉ែត្រ៤០ គុណនឹង ១ម៉ែត្រ៤០ (ទ្វេលខនៃកម្ពស់ ឬ កម្ពស់លើកជាការេ)

៣១/១.៩៦= ១៥.៨ សន្ទស្សន៍មាឌ (Body Mass Index) ស្មើនឹង ១៥.៨

## ៦.២ ការតាមដានស្ថានតាពអាហារូបត្ថម្មសម្រាប់យុវវ័យ ១០ ដល់ ១៩ឆ្នាំ

#### រយៈពេល <u>២០នាទី</u>

#### គោលបំណង

• យុវវ័យនឹងអាចចេះប្រៀបធៀបលេខគណនាសន្ទស្សន៍មាឌជាមួយតារាងសន្ទស្សន៍ មាឌធៀបនឹងអាយុដើម្បីពិនិត្យមើលស្ថានភាពអាហារូបត្ថម្ភ។

### សម្ភារសិក្សា

- ក្រដាសផ្ទាំងរូបភាពសម្រាប់ពន្យល់
- ម៉ាស៊ីនគិតលេខអេឡិចត្រូនិក ប៊ិច ឬខ្មៅដៃ។

# វិធីសាស្ត្រ

- ១. ពន្យល់ប្រាប់
- ២. ឲ្យអនុវត្តសាកល្បងម្នាក់ៗ។

# សម្រាប់យុវវ័យអាយុពី ១០ ដល់ ១៩ឆ្នាំ

- ក្រោយពីបានដឹងសន្ទស្សន៍មាឌ ឧទាហរណ៍ ១៥.៨
- ត្រូវដឹងអាយុជាខែ ដោយចាប់ផ្ដើមពីចំនូនអាយុជាឆ្នាំប៉ុន្មាន? ចំនូនអាយុជាខែប៉ុន្មាន?
   រួចគិតជាចំនូនខែសរុបមានប៉ុន្មាន?
  - ឧទាហរណ៍ អាយុ ១៣ឆ្នាំ ៤ខែ ដូច្នេះអាយុសរុបជាខែគឺ ១២ខែ គុណនឹង ១៣ ស្មើនឹង ១៥៦ បូក ៤ ស្មើនឹង ១៦០ខែ
- ចាប់ផ្ដើមពិនិត្យមើលតារាងធៀបសន្ទស្សន៍មាឌ និងអាយុរបស់អង្គការសុខភាពពិភព
   លោក។

	ស្គមខ្លាំង	ស្គម	ទម្ងន់ធម្មតា	ធាត់	ធាត់ខ្លាំង
សន្ទស្សន៍មាឌ ធៀបនឹងអាយុ	<ជក៣ស្ដង់ដា	>ជក៣ស្ដង់ដា <ជក២ស្ដង់ដា	ចន្លោះដក១ និង ប្ចក១ស្ដង់ដា	>បូក២ស្ដង់ដា <បូក៣ស្ដង់ដា	>ប្វកពាស្តង់ដា

សន្ទស្សន៍មាឧរាងកាយសម្រាប់ក្មេងប្រុស អាយុ ៥ ដល់ ១៩ឆ្នាំ (Z-scores) អាយុ ១៣ឆ្នាំ ៤ខែ សុរុបអាយុជាខែ ១៦០ខែ						លេខសន្ទស្សន៍មាឧនៅចន្លោះ ១៥.១ ដល់ ១៦.៦ ចន្លោះធំជាងដក ២ស្ដង់ដា និងដក ១ស្ដង់ដា					
							Z-scor	es (BMI in	kg/m2)		
ន្ទាំ : ខែ	Si	L	М	S	-3SD	-2SD	-1SD	Median	1SD	2SD	3SD
13:4	160	-1.6888	18.4860	0.12005	14.0	15.1	16.6	18.5	21.1	25.2	32.2
13:5	161	-1.6811	18.5502	0.12030	14.0	15.2	16.6	18.6	21.2	25.2	32.3

## BMI-for-age BOYS

5 to 19 years (z-scores) អាយុ១៣ឆ្នាំ៤ខែសរុបអាយុជាខែ១៦០ខែ

លេខសន្ទស្សន៌មាន នៅចន្លោះ១៥.១ ដល់ ១៦.៦ ចន្លោះធំជាងដក២ស្ដង់ជា និងដក១ស្ដង់ជា

	nuscrite const	/										
			/					Z-scor	es (BMI in kg/m	i)		
Year: Month	Month	/1	M	S	-3 SD	-2 SD	-1 SD	Median	1 SD	2 SD	3 SD	
(13:4)	160	1.6888	18.4860	0.12005	14.0	1.1	1).6	18.5	21.1	25.2	32.2	
13:5	101	-1.6811	18.5502	0.12030	14.0	15.2	16.6	18.6	21.2	25.2	32.3	
13:6	162	-1.6732	18.6148	0.12055	14.0	15.2	16.7	18.6	21.3	25.3	32.4	
13:7	163	-1.6651	18.6795	0.12079	14.1	15.2	16.7	18.7	21.4	25.4	32.6	
13:8	164	-1.6568	18.7445	0.12102	14.1	15.3	16.8	18.7	21.5	25.5	32.7	
13:9	165	-1.6482	18.8095	0.12125	14.1	15.3	16.8	18.8	21.5	25.6	32.8	
13:10	166	-1.6394	18.8746	0.12148	14.2	15.4	16.9	18.9	21.6	25.7	32.9	
13:11	167	-1.6304	18.9398	0.12170	14.2	15.4	17.0	18.9	21.7	25.8	33.0	
14:0	168	-1.6211	19.0050	0.12191	14.3	15.5	17.0	19.0	21.8	25.9	33.1	

# ៦.៣ ការតាមដានស្ថានតាពអាហារូបត្ថម្នសម្រាប់យុវវ័យអាយុចាប់ពី ២០ឆ្នាំ

### រយៈពេល <u>២០នាទី</u>

#### គោលបំណង

យុវវ័យនឹងអាចចេះប្រៀបធៀបលេខគណនាសន្ទស្សន៍មាឌជាមួយតារាងសន្ទស្សន៍
 មាឌដើម្បីពិនិត្យមើលស្ថានភាពអាហារូបត្ថម្ភ។

## សម្ភារសិក្សា

- ក្រដាសផ្ទាំងរូបភាពសម្រាប់ពន្យល់
- ម៉ាស៊ីនគិតលេខអេឡិចត្រូនិក ចិច ឬខ្មៅដៃ។

## វិធីសាស្ត្រ

- ១. ពន្យល់ប្រាប់
- ២. ឲ្យអនុវត្តសាកល្បងម្នាក់ៗ

# សម្រាប់យុវវ័យអាយុចាប់ពី ២០ឆ្នាំឡើងទៅ

- ក្រោយពីបានដឹងសន្ទស្សន៍មាឌ ឧទាហរណ៍ ១៥.៨
- ចាប់ផ្តើមពិនិត្យមើលតារាងសន្ទស្សន៍មាឌតែម្តង។

	ស្គមខ្លាំង	ស្គម	ទម្ងន់ធម្មតា	ធាត់	ធាត់ខ្លាំង
សន្ទស្សន៍មាឌ	<16.5	16.5 ដល់ 18.5	18.5 ដល់ 25	>25 ដល់ 30	>30

សន្ទស្សន៍មាឌរាងកាយ	ប្រភេទ
ក្រោម 16.5	ស្គមខ្លាំង
ពី 16.5 ដល់ 18.5	ស្គម
ពី 18.5 ដល់ 25	ទម្ងន់ធម្មតា
ពី 25 ដល់ 30	លើសទម្ងន់
ពី 30 ដល់ 35	ធាត់
ពី 35 ដល់ 40	ធាត់ខ្លាំង
លើសពី 40	ធាត់ខ្លាំងប្រឈមនឹងជំងឺ

#### References:

- 1. Adolescent Nutrition: A review of the situation in selected South-East Asian countries, WHO, March 2006
- 2. Guideline for measuring household and individual dietary diversity, FAO-EU, 2010
- 3. BMI- for- age 5-19 years for BOY and GIRL (Z score), World Health Organization

ជាអង្គការអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិដោយផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើកុមារ អង្គការភ្លែនមិនអត់អោនចំពោះរាល់ការរំលោភបំពានលើកុមារ